

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 04.11.1971, sp. zn. 11 Tz 57/71, ECLI:CZ:NS:1971:11.TZ.57.1971.1

Číslo: 38/1972

Právní věta: Jestliže pachatel přečinu proti zájmům socialistického hospodářství podle § 2 písm. c) zák. č. 150/1969 Sb. při výkonu neoprávněné soukromé výrobní nebo jiné výtěžné činnosti obstarává materiál a přijímá zálohy od zájemců na pokračování v této činnosti, k němuž pak nedojde pro překážku, jde o dokonáný a nikoli dílem dokonáný a dílem nedokonáný přečin podle § 2 písm. c) cit. zák.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 04.11.1971

Spisová značka: 11 Tz 57/71

Číslo rozhodnutí: 38

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Pokus, Přečiny, Trestný čin dokonáný

Předpisy: 140/1961 Sb. § 8 odst. 1
§ 118 odst. 1 150/1969 Sb. § 2 písm. c

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 38/1972 sb. rozh.

Jestliže pachatel přečinu proti zájmům socialistického hospodářství podle § 2 písm. c) zák. č. 150/1969 Sb. při výkonu neoprávněné soukromé výrobní nebo jiné výtěžné činnosti obstarává materiál a přijímá zálohy od zájemců na pokračování v této činnosti, k němuž pak nedojde pro překážku, jde o dokonáný a nikoli dílem dokonáný a dílem nedokonáný přečin podle § 2 písm. c) cit. zák.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 4. listopadu 1971 sp. zn. [11 Tz 57/71](#).)

Rozsudkem obvodního soudu pro Prahu 6 byli obvinění J. D. a J. K. mimo jiné uznáni vinnými přečinem proti socialistickému hospodářství podle § 2 písm. c) zák. č. 150/1969 Sb. proto, že společně od jara 1970 v Praze 6 a jinde provozovali pokrývačské práce, ke kterým neměli povolení příslušného národního výboru, přičemž obviněný D. tuto činnost provozoval již před tím sám od podzimu 1969. Tím získali obvinění podle zjištění téhož rozsudku zisk v částkách D. nejméně 4000 Kčs, K. nejméně 2500 Kčs.

K odvolání obviněných zrušil městský soud v Praze rozsudkem z 29. 3. 1971 sp. zn. 5 To 245/70 rozsudek obvodního soudu ve výroku o vině přečinem proti zájmům socialistického hospodářství podle § 2 písm. c) zák. č. 150/1969 Sb. a ve výroku o trestu a o způsobu jeho výkonu. Poukázal na to, že obviněný J. D. nemohl spáchat (sám) uvedený přečin v době od podzimu 1969 do konce roku téhož roku, když v té době zákon o přečinech nenabyl ještě účinnosti, takže jednání obviněného mohlo být posuzováno jen jako provinění podle § 17 písm. c) zák. č. 38/1961 Sb., o místních lidových soudech. Z toho dovodil městský soud, že se rozsah přečinu spáchaný obviněným D. zmenšuje. Kromě toho dovodil, že rozsah téhož přečinu byl u obou obviněných menší než předpokládal soud prvního stupně též proto, že obvinění v některých případech provedení pokrývačských prací pouze zájemcům přislíbili, přijali zálohy, práce však neprovedli nebo je nedokončili, takže se dopustili toliko pokusu přečinu proti zájmům socialistického hospodářství podle § 8 odst. 1, § 2 písm. c) zák. o přečinech. Konečně dospěl odvolací soud k závěru, že ani zisk obviněných z uvedeného přečinu nebyl tak velký, jak měl za to soud prvního stupně.

Z podnětu stížnosti pro porušení zákona podané ministrem spravedlnosti ČSR zrušil Nejvyšší soud rozhodnutí soudů obou stupňů a přikázal obvodnímu soudu pro Prahu 6, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Rozsudek odvolacího soudu posoudil část činnosti obviněných zakládající přečin proti zájmům socialistického hospodářství podle § 2 písm. c) zák. o přečinech jako nedokonanou, tedy jako pokus. To v případech, kdy obvinění přijali zálohy od zájemců, zpravidla ve výši obstaraného materiálu určeného k provedení dohodnutých pokrývačských prací, práci však nedokončili, protože mezitím již došlo k jejich trestnímu stíhání.

Přečin podle § 2 písm. c) zák. o přečinech páchá ten, kdo soustavně provozuje v menším rozsahu neoprávněně soukromou výrobní anebo jinou výtěžnou činnost za tím účelem, aby získal trvalejší zdroj příjmů. Se závěry soudu prvního stupně, že obvinění provozovali výtěžnou činnost soustavně, nutno souhlasit. Ukazuje na to mimo jiné zejména inzerce, již použil obviněný D., jak to právem zdůrazňuje napadený rozsudek odvolacího soudu. I závěr, že šlo o menší rozsah činnosti, odpovídá výsledkům dokazování. Výrobní nebo jinou výtěžnou činností zde nutno rozumět činnost podnikatelského rázu v celém jejím rozsahu, nejen vyhotovení toho či onoho výrobku nebo provedení toho či onoho úkonu. Svědčí o tom slova „jinou výtěžnou činnost“ zejména však slova „za tím účelem, aby získal ... zdroj příjmů“. Označuje to záměr pachatelův dosáhnout „zdroj příjmů“ bez ohledu na to, zda v jednotlivých případech spadajících do výrobní nebo jiné výtěžné činnosti příjem (zisk) skutečně dosáhl či nedosáhl. Již sjednání dohody o zhotovení výrobku či jiné výtěžné činnosti, příprava materiálu k tomu a přijetí zálohy či jiných plateb v souhrnu a ve sledu výrobní nebo jiné výtěžné činnosti byť i menšího rozsahu je provozováním výrobní nebo jiné výtěžné činnosti, tedy dokonáním přečinem, ne pouze jeho pokusem. Tatáž zásada platí i u trestného činu nedovoleného podnikání podle § 118 tr. zák., kde rozdíl je jen v rozsahu činnosti. Nutno zde vždy vycházet z pojmu podnikání a provozování a ne z jednotlivých úkolů nebo úkonů přitom uskutečňovaných nebo zamýšlených. (Pokusem by bylo jednání bezprostředně směřující k zahájení neoprávněného podnikání, jež by bylo zmařeno proti vůli pachatele pro nastalou překážku.)